

SNORKNAGEN

Over dit onderwerp laten wij hieronder het artikel volgen van mej. W. van Ebbenhorst Tengbergen, dat is gepubliceerd in „Biotechniek” (jrg. 8, no. 2, febr. 1969), uitgave van de landelijke werkcommissie laboratoriumdieren, secr. Centr. Proefdierenbedrijf T.N.O., Zeist.

Redactie

De muizenstam 020 vertoont sinds de elfde inteeltgeneratie (1933) een eigenschap die bestaat in het afknagen van elkaars snorharen en soms ook van het kophaar tot op de kruin. Deze dominant erfelijke afwijking bleef in deze stam gehandhaafd. Ook de, in 1957 uit Engeland ontvangen stam A2G, die niet aan de 020-stam verwant is, bezit deze vreemde eigenschap.

De knaaglust komt bij wijfjes en mannetjes in gelijke mate voor, maar manifesteert zich niet bij alle dieren. Deze gewoonte kan zich al op de leeftijd van twee maanden manifesteren, maar gewoonlijk niet vóór zes maanden.

Bij de bestudering van dit merkwaardige verschijnsel werd het volgende gevonden. In een aantal grote kooien, met 16 muizen per kooi, werd nooit geknaagd, terwijl in andere kooien alle 16 snorloos waren, of wat vaker voorkwam, 15 geschoren en 1 met gave snor. Wanneer deze besnorde enkeling toegevoegd werd in een kooi met 16 snordragers, had dit dier binnen twee weken al het barbierswerk verricht en was weer de enige met snorharen. In grote kolonies lijkt er een soort knaagmonopolie te bestaan. Na verwijdering van de enkele knager uit een kooi, begonnen bij de overige 15 weer snorren te groeien totdat er soms weer één van hen knager werd. Na splitsing van de 16-tallen in 8 afzonderlijke paren, werd de knaaglust bij ongeveer een derde van de dieren manifest (in 60 paren 020 37%, in 35 paren F₁ 020x C57BL of C57BLx 020, 29%). Enkele fokwijfjes met snor, die hun mannen altijd zorgvuldig schoren, staakten dit bedrijf gedurende de tijd dat ze een nest te verzorgen hadden. Zodra echter de jongen de kooi uit waren, werden hun echtgenoten weer binnen twee dagen van hun snorharen ontdaan.

Sommige fervente knagers hielden er op latere leeftijd weer mee op. Bij deze erfelijke afwijking doet zich dus het ongewone verschijnsel voor dat de eigenschap onzichtbaar kan zijn aan de drager zelf, maar zich manifesteert bij kooigenoten, zelfs van een andere stam.

In verband met het hoge percentage longtumoren in de stam 020, werd gezocht naar eventueel geaspireerde haarpartikels in de longen. Deze werden echter noch in de longen van 020 muizen (wit haar), noch in die van 020x C57BL bastaarden (zwart haar) overtuigend aangetoond.

Mej. W. van Ebbenhorst Tengbergen
Laboratorium van het Antoni van Leeuwenhoekhuis,
Het Nederlands Kankerinstituut, Amsterdam.